

Doporučení pro poskytovatele domácí zdravotní péče v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19

S ohledem na současný stav, kdy poskytovatelé domácí zdravotní péče nedisponují dostatečným množstvím osobních ochranných prostředků, je nezbytné přijmout opatření, která umožní pokračování poskytování zdravotních služeb ve vlastním sociálním prostředí alespoň u těch pacientů, u kterých je to s ohledem na jejich zdravotní stav nezbytně nutné a není možné ošetrovatelskou péčí zajistit jiným způsobem.

V situaci, kdy poskytovatel domácí zdravotní péče nemá pro zdravotníky v terénu dostatek osobních ochranných prostředků, doporučujeme zvážit následující opatření:

- 1. Ve spolupráci s praktickým lékařem nebo jiným ošetrojícím lékařem, který domácí zdravotní péči indikoval, vyberte z ošetrovaných pacientů ty pacienty, kteří ošetrovatelskou péčí nezbytně potřebují a nelze ji zajistit jiným způsobem.**
Pokud je u těchto pacientů možné upravit četnost a/nebo rozsah poskytované domácí zdravotní péče (například s ohledem na to, že v domácnosti jsou v důsledku vyhlášení nouzového stavu výjimečně přítomni rodinní příslušníci, které lze edukovat), **dohodněte s ošetrojícím lékařem úpravu indikace domácí péče** tak, aby byl rozsah poskytované péče a kontakt zdravotníka s pacientem omezen na nezbytně nutnou dobu (zkrácování ošetrovacích návštěv a snížení frekvence návštěv se současnou edukací rodiny).
- 2. U pacientů, u kterých je možné poskytování ošetrovatelské péče zajistit jiným způsobem, nebo jej odložit, dohodněte s ošetrojícím lékařem ukončení indikace domácí zdravotní péče.**
Informujte pacienta, případně rodinu pacienta, že důvodem ukončení péče je nedostatek ochranných osobních prostředků pro zdravotníky, který dočasně neumožňuje bezpečné poskytování domácí zdravotní péče.
- 3. Informujte praktické lékaře a poskytovatele lůžkové péče o omezeném provozu z důvodu nedostatku ochranných pomůcek pro zdravotníky.**
- 4. Nepřijímejte nové pacienty do péče, pokud nebudete schopni zajistit adekvátní ochranu zdravotníků a tím i pacientů.** Je třeba mít na paměti, že tímto postupem jsou chráněni nejen zdravotníci, ale i samotní pacienti. Pokud bude zřejmé, že není možné zajistit bezpečnou zdravotní péči v domácím prostředí, pacient zůstane v lůžkovém zařízení, nebo bude dočasně zajištěna doprava pacienta do ambulantního zařízení, kde potřebnou ošetrovatelskou péči zajistí bez rizika přenosu nákazy.
- 5. U pacientů, u kterých není možné poskytování domácí zdravotní péče přerušit nebo ukončit, pokračujte v poskytování ošetrovatelské péče dle indikace lékaře, a to způsobem, který bude minimalizovat riziko nákazy koronavirem SARS-CoV-2, a to jak na straně pacienta, tak na straně zdravotníků:**
 - a. Poučte pacienta i rodinu, že pokud by měli kontakt s osobou, u které bylo diagnostikováno onemocnění COVID-19, nebo která byla pozitivně testována na přítomnost koronaviru SARS-CoV-2, jsou povinni toto bezodkladně oznámit sestře ještě před zahájením návštěvy, nejlépe telefonicky.** Poučte je i o tom, že jsou povinni dopředu hlásit jakákoli karanténní opatření, pokud jim byla uložena. V takovém případě se ošetrovací návštěva neprovede a bude postupováno v součinnosti s praktickým lékařem pacienta a dle pokynů hygienika.
 - b. Poučte pacienta i rodinu, že jsou povinni sestře dopředu hlásit přítomnost příznaků onemocnění COVID-19 jak u pacienta, tak u rodinných příslušníků, kteří jsou s pacientem a/nebo zdravotníkem v kontaktu. Dle informací Státního**

zdravotního ústavu je nejčastěji hlášeným klinickým příznakem u hospitalizovaných pacientů s COVID-19 **horečka**, dále **kašel**, **dušnost**, **bolest svalů a únava**. Méně častými příznaky jsou **průjem a zvracení**.

V případě, že jsou přítomny příznaky onemocnění, ošetřovací návštěva se neprovede a bude postupováno v součinnosti s praktickým lékařem pacienta a dle pokynů hygienika.

- c. Po příchodu do domácího prostředí **minimalizujte kontakt s rodinnými příslušníky pacienta a jinými přítomnými osobami**. Při komunikaci se všemi osobami kromě pacienta **dodržujte doporučený rozestup**. Pokud není přítomnost rodinného příslušníka u ošetření nezbytně nutná, požádejte, aby nebyl v místnosti po dobu ošetřovací návštěvy nikdo přítomen. Tento požadavek vysvětlete potřebou ochrany zdravotníka i rodinných příslušníků a dalších osob.
 - d. **Vyžadujte, aby pacient, jeho rodinní příslušníci a další osoby (pokud s nimi bude zdravotník v kontaktu) měli v přítomnosti zdravotníka nasazenou roušku nebo respirátor, nebo jiné ochranné pomůcky bránící přenosu nákazy**.
 - e. Před vyšetřením změřte pacientovi teplotu. Pokud u pacienta zjistíte zvýšenou tělesnou teplotu, která nepatří k projevům aktuálně léčeného onemocnění, a/nebo náhlý vznik jiných klinických příznaků (viz shora pod písm. b), a současně nebudete dostatečně vybaveni osobními ochrannými prostředky, které by efektivně chránily před nákazou, ukončete bezodkladně ošetřovací návštěvu, informujte registrujícího praktického lékaře a v součinnosti s ním hygienika a řiďte se jeho pokyny.
 - f. Během ošetřovací návštěvy dodržujte veškerá hygienická opatření nutná k minimalizaci přenosu nákazy. V průběhu ošetření větrejte, pokud je to možné.
6. **S ohledem na rostoucí počet nakažených osob v populaci je třeba pečlivě zvažovat riziko přenosu nákazy na chronicky nemocné a křehké pacienty ze strany zdravotníků. U pacientů, kteří jsou ve vztahu k onemocnění COVID-19 nejvíce rizikováni, nedoporučujeme, aby byli ošetřováni zdravotníky bez osobních ochranných prostředků, které efektivně zabraňují přenosu nákazy.** Dle informací Státního zdravotního ústavu mají nejvyšší riziko závažného až fatálního průběhu onemocnění lidé starší 60 let a lidé s chronickým onemocněním, jako je hypertenze, cukrovka, kardiovaskulární onemocnění, chronické respirační onemocnění a onkologické onemocnění. Poskytovatel domácí zdravotní péče, který nemá k dispozici adekvátní osobní ochranné prostředky, by měl ošetřování těchto rizikových pacientů odmítnout.

Česká asociace sester – Mgr. Petra Vytasil Krajíčková, MBA
Asociace domácí péče České republiky – Bc. Ludmila Kondelíková
Asociace provozovatelů zdravotnických zařízení – Ing. Jakub Zahradníček
Grémium managerů agentur domácí péče, z.s. – Mgr. Lucie Jursíková Brožková
Sdružení majitelů a poskytovatelů DP – Bc. Kamila Sedláková